

НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ЗАПАСІВ ЯК СКЛАДОВОЇ ІНФОРМАЦІЙНО–КОМУНІКАТИВНОЇ СИСТЕМИ

Інформаційно – комунікативна система підприємства розглядається в частині інформаційних ресурсів, тобто документів, що фіксують певні факти господарського життя підприємства та складових – програмним та організаційним забезпеченням, що уможливує формування, обробку, обмін та передачу даних. Таким чином, в сучасних умовах розвитку технологій в підприємницькій діяльності інформаційні комунікації стають важливим інструментом оперативної передачі даних заінтересованим користувачам.

Бухгалтерський облік сам по собі є інформаційною системою, оскільки виявляє, вимірює, реєструє, накопичує, узагальнює, зберігає та передає інформацію про діяльність підприємства. Комунікаційними каналами виступають первинні документи, облікові реєстри, звітність, а основним організаційним елементом визначають організацію документообороту, форму обліку, використання техніки. Однак саме використання техніки та технологій в умовах автоматизації є визначальним фактором, висвітлення якого в бухгалтерському обліку саме в частині формування інформаційно– комунікативної системи розглядається недостатньо.

Інформаційно– комунікативна система підприємства не завжди є повністю автоматизованою, в залежності від діяльності підприємства, цілей та завдань, що першочергово формуються. Однак використання технологій в зазначених процесах надає переваги: контроль та управління значними масивами інформації, мінімізація допущених помилок, максимізація оперативності передачі даних, що актуалізує автоматизацію даних процесів на великих підприємствах, зокрема, в частині активів яких значну частку займають запаси.

Запаси підприємства мають складну структуру, однак їх загальними характеристиками визначають: 1. утримання для подальшого використання або продажу; 2. перебування в процесі виробництва на різних стадіях; 3. утримання для споживання під час виробництва продукції, виконання робіт, надання послуг. Наявність та вчасне використання запасів на підприємстві є пріоритетним, оскільки саме від них залежить процес виробництва, а отже управління запасами пов'язано з наявними ризиками, що визначає завданням їх оперативне визначення та усунення. Налагоджена інформаційно– комунікативна система підприємства здатна оперативно проінформувати про стан на напрями використання ресурсів на підприємстві, налагодити інформаційну взаємоузгодженість між відділами, забезпечити безперебійне виробництво продукції (надання послуг).

Як правило, складові інформаційно– комунікативної системи розглядаються в структурі необоротних активів, зокрема основних засобів, тобто з використанням більше одного року і частковим списанням. Однак поточні витрати на інформаційні комунікації не висвітлені в системі бухгалтерського обліку, тобто, як правило, відображаються в структурі “інших витрат” або “витрат на збут”.

Пропонуємо такі витрати на комунікації висвітлювати як “витрати на інформаційні комунікації” в частині інших операційних витрат, що дозволить систематизувати всю інформацію щодо інформаційно– комунікативної системи підприємства.

Таким чином, завданнями бухгалтерського обліку запасів у сучасних умовах та як складової інформаційно– комунікативної системи підприємства визначено:

– планово– економічний відділ: собівартість продукції, сума постійних та змінних витрат, прогнози обсягів продажу, плани реалізації, формування ціни на продукцію з урахуванням оцінки конкурентоспроможності підприємства, стану ринку. Формування “витрат на інформаційні комунікації” та включення їх до бюджету;

– відділ маркетингу: використання Інтернет– маркетингу, що надає можливість прямої комунікації з партнерами, оперативного вирішення питань, що впливає на трансакційні витрати підприємства, направлені на взаємодію між підприємством і постачальниками;

– відділ економічного аналізу та контролю: побудова єдиної інформаційної системи бухгалтерського обліку, аналізу та контролю, їх інтеграція, забезпечення зворотніх зв’язків, направлених на оптимізацію потоків інформаційних ресурсів, уникнення дублювання інформації та зменшення загальної вартості залучених технологій.

Отже, побудова інформаційно– комунікативної системи підприємства в сучасних умовах є визначальним завданням для управління, що залежить від ряду факторів, серед них: врахування національних особливостей країни, особливості бухгалтерського обліку даної галузі та безпосередня специфіка господарської діяльності самого підприємства. Формування інформаційно– комунікативної системи підприємства в частині запасів є вкрай важливим для підприємств в структурі активів яких значна їх частка, оскільки наявність та роль запасів є визначальною для забезпечення виробничого процесу та повинно враховувати складність їх структури, різні напрями використання.

Основними складовими інформаційно– комунікативної системи є: інформаційне, програмне, організаційне забезпечення, кожна з яких частково або повністю відображається у бухгалтерському обліку, однак без належної систематизації. Зокрема, якщо програмне забезпечення відображається в структурі необоротних активів, то поточні витрати на інформаційні комунікації відображаються як складові різних напрямів. В такому контексті вважаємо доцільним систематизувати поточну інформацію щодо комунікацій як “витрати на інформаційні комунікації”.